

מאמר של הרב מרדכי שטרנברג

מאמר של הרב אבינר

העוז והענווה

צריך הרבה עוז כדי לדגול בתורת חיים מלאה בימינו אלו. צריך עוד יותר עוז על מנת לממש אותה בחיים.

יש הטוענים שעבר זמנה של התורה, שהיא איננה מתאימה לחיים המודרניים. היא מיושנת ואיננה תורת חיים. לכן, דרוש עוז לעמוד מול כל הקולות הלועגים לתורה, המבקשים לפגוע בה, לשנות אותה או לקצץ בחלקיה הבלתי "רלוונטיים". נקרא בעוז שתורתנו היא תורת חיים - לפרט ולכלל.

דרוש הרבה עוז כדי להאמין באידיאל של תורת חיים. מנה של עוז גדולה יותר דרושה לנו כדי לממש את האידיאל של "תורת חיים". אנחנו חייבים לאגור כוחות נפש רבים על מנת לחיות את התורה בשלמותה, על כל דקדוקיה, בלא לקצץ חלקים ממנה. התורה היא תורת חיים לא רק בתיאוריה אלא גם להלכה ולמעשה. "לא המדרש עיקר אלא המעשה עיקר". לא נסתפק בדיבורים על תורת חיים אלא עלינו להשתדל לחיות את תורת החיים.

יחד עם זה, עלינו לשים לב לצירוף המילים "העוז והענווה". רבנו, הרב צבי יהודה זצ"ל, היה רגיל לומר ששני חלקי צמד המילים (העוז וענווה) אינם סותרים זה את זה. הכיצד?! כיצד נגלה עוז יחד עם ענווה? הרי הענווה דורשת כפיפות ורפוא, ולעומתה העוז דורש זקיפות וחוזק! הילכו שניהם יחד?! התשובה היא שבתוכנו פנימה, עלינו לגלות עוז, לא להתקפל מהרעיונות שלנו, לא לסגת מהם ולא להתבטל בפני הזולת, אלא להתקדם בעוז ובנחישות למימוש האידיאל שלנו. עלינו להאמין בדרךנו ולהתחזק בה. אבל כלפי חוץ - עלינו לגלות ענווה. לא לזלזל בזולת, לא לבזו לו, לא להתנשא עליו, לא להבליט את היתרון היחסי שלנו. דווקא הענווה עשויה לתרום לעוז הפנימי. במקום לבזבז כוחות יקרים בעימותים עם הזולת ובהחצנה, נמקד את כל כוחותינו בעבודה פנימית של התקדמות והתפתחות בעוז.

(הרב אלישע אבינר)

"זכבר היה רבי טרפון וזקנים מסובין בעליית גג בלוד,

נשאלה שאלה זו בפניהם:

תלמוד גדול או מעשה גדול?

נענה רבי טרפון ואמר: מעשה גדול.

נענה רבי עקיבא ואמר: תלמוד גדול.

נענו כולם ואמרו:

תלמוד גדול, שהתלמוד מביא לידי מעשה".

(מסכת קידושין מ, ב)

"תלמוד גדול, שמביא לידי מעשה". ושואל המהר"ל:

לכאורה זה נראה פלא, קטן נתלה בגדול! המעשה-גדול! אלא ביארו לנו חז"ל בזה מהו הסוד הגדול של כל המעשה- והוא: התלמוד. אם אדם חושב שהמעשה הוא מאוד חשוב, והתורה מלמדת את האדם איך לעשות- אז באמת הקטן נתלה בגדול. בעיני המעשה חשוב, אלא שאדם איננו יודע כיצד לעשות ללא התלמוד, וצריך ללמוד כדי שידע איך לעשות, אבל לא זו האמת.

האמת היא שהתלמוד "מביא לידי מעשה", ולא "תלמוד מלמד איך עושים",

תלמוד עושה אותנו עושים, אין אנו עושים בגלל שאנו יודעים איך לעשות,

זה לא הערך האמיתי של המעשה. התלמוד עושה אותנו רוצים לעשות, התורה עושה אותנו עושים. התורה ממלאת אותנו תוכן- וזה מה שאחר כך יוצא אל הפועל בקצות האצבעות.

אנו באים ללמוד תורה, והתורה נמשכת לתוך ליבו של האדם, לתוך נפשו, לתוך נשמתו, רגשותיו, רצונותיו, ועד לקצות אצבעותיו- ואחר כך צא וראה כלי מפואר שעושה! המעשה הוא אמיתי ככל שהוא נמשך יותר מהתלמוד, כך יש לו ערך אמיתי של מעשה. התורה היא נשמת כל המעשה, התורה לא מלמדת אותי איך לעשות, היא עושה אותנו מלאי תורה, מלאי רצון, וממילא- מלאי מעשה.

"יהי רצון- מלפניך". רצונו של הקב"ה, שזה תורה. כשאנחנו מתמלאים ברצון, מתמלאים בתורה, אנחנו אז עושים רצונו כרצונו, אנחנו אז מתחילים לרצות, ואז אנו עושים.

תלמוד גדול מפני שרק הוא מביא לידי מעשה.

התורה עושה את האדם מלא תוכן עליון, קרבת אלוקים, קדושה, ישר..

וממילא האדם הזה עושה ומוציא אל הפועל את כל התוכן הזה, עד קצות אצבעותיו.

(הרב מרדכי שטרנברג)